

የቴክኖሎጂው ክሪቲካሊዝም

(Introduction to Textual Criticism)

▣ ቴክሰዊል ክሪቲሲዝም

(Textual criticism)

ቴክሰዊል ክሪቲሲዝም ምንድን ነው ?

- ቴክሰዊል ክሪቲሲዝም የተለያዩ የጥንት ፅሁፋዊ ቅጂዎችን በመጠቀም እናት ጽሁፉን ወይም የመጀመሪያ ጽሁፉን የመፈልግና የመመርመር ሳይንስና ጥበብ ነው።
- እንዲሁም በሺዎች የሚቆጠሩ አመታትን አሻግረን ልክ ጸሀፊዎቹ እንደጻፉልን ማንበብ ያስችላል። ይህም በቅጅ ወቅት ሊከሰቱ የሚችሉ የተለዩ ግድፈቶችን እንድናስወግድ ይረዳናል።
- የአንድን ቅጅ ትክክለኛ በኩረ ጽሁፍ ለማግኘትና የንባቡን ተዓማኒነት ለማረጋገጥ የሚከድበት ሂደት ቴክሰዊል ክሪቲሲዝም ይባላል።



□ የቴክሰዊል ክሪቲሲዝም ዓላማ

(Goal and aim of textual criticism)

ቴክሰዊል ክሪቲሲዝም ለምን ይጠቅማል?

- በሐዋርያቱና በነብያቱ የተፃፉት ጽሁፎች እጃችን ላይ ስለሌሉ ትክሰታል ክሪቲሲዝም በተቻለው መጠን ወደ ጽሁፎቻቸው የሚጠጋውን ንባብ መፈለግ ነው።
- ትክሰታል ክሪቲሲዝም የመጽሀፍ ቅዱስ ጽሁፎችን ከጸሀፊዎቹ አንስቶ ዛሬ እጃችን ላይ እስኪገባ ድረስ ያለውን ሂደት ዛሬ ላይ ሆነን ለመቃኘት ይጠቅማል።



□ ኦሪጅናል ጽሁፍ

(Originals / Autographs)

ጽሁፍት የተማሩ ናቸው ?

- የመጽሐፍ ቅዱስ ጸሐፊዎች የመጀመሪያ ወረቀቶች (በኩረ ጽሁፋት) የሉም።
- ምክንያቱም የሚፃፉባቸው ወረቀት (ፓፒረስ) በምንም አይነት እንክብካቤ ቢያዝ ከተወሰኑ መቶ ዓመታት በላይ መኖር ስለማይችሉ ነው።
- ከተፈጥሮ በተጨማሪ ከመንግስታት፣ ከህይማኖታዊ ሰደት፣ ጠላት፣ አጥፊ፣ አቃጣይና አውዳሚ ስለሚገጥማቸው ነው።
- በጥንቱ ዓለም ጽሁፍ እንዳይጠፋ ተደግሞ፣ ተደግሞ፣ ተደግሞ ይፃፋል እንጂ የመጀመሪያ ጽሁፉ ለብዙ ዘመናት እንደማይኖር የታወቀ ነው።



ጳጳሳዊ

(Copies)

ጳጳሳዊ (copies) ምንድን ናቸው?

- የነብያቱና የሐዋርያቱ ጽሁፎች መባዛትና መስራጨት የጀመሩት ከሞቱ በኋላ አልነበረም፡፡ ወዲያውኑ ነበር፡፡
- በግሪክ - 5,800
- በመጽሐፍት - 260
- በሚንስክል - 2,700
- በጸሎት መጽሐፍት - 2,200



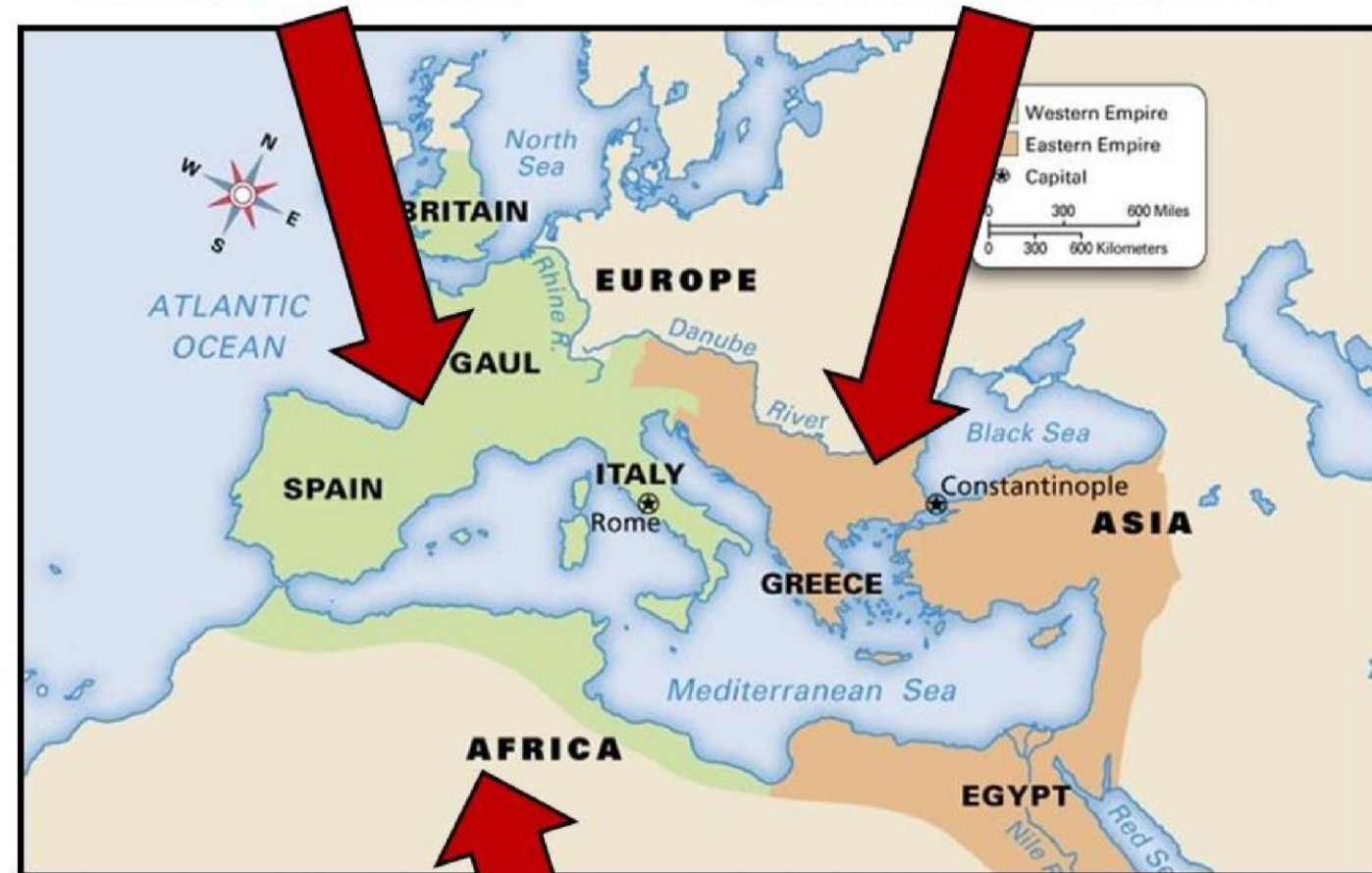
ጥቅጂ ቤተሰብ

(Textual family or Tradition)

- ቅጂዎች በአንድ አካባቢ ሲቆዩ፣ የአካባቢውን የአፃፃፍ ስልት እና ዘዴ ይይዛል።
- ሶስት ዋና ዋና የቅጂ ቤተሰቦች አሉ
 - የአሌክሳንድሪያ የቅጂ ቤተሰብ
 - የባይዛንታይን የቅጂ ቤተሰብ
 - የመዕራብ የቅጂ ቤተሰብ

WESTERN

BYZANTINE



TEXT TYPES

ALEXANDRIAN



□ ጸሀፍት

(Scribes)

ጸሀፍት የተማሩ ናቸው ?

- የብሉይ ኪዳን ፀሀፍት:
 - የብሉይ ኪዳን ፀሀፊዎች በመጀመሪያ ሌዋዊያን በመቀጠልም ፀሀፍትና የመከራብ አለቆች ነበሩ።
- የአዲስ ኪዳን ፀሀፍት:
 - የአዲስ ኪዳን ፀሀፍት ተራ ክርስቲያኖች ነበሩ። የተለያዩ የእውቀት ደረጃ ያላቸው ክርስቲያኖች፣ ለቤተክርስቲያናቸው ቅጅ ማስቀረት የፈለጉ አገልጋዮችና በየገዳሙ የነበሩ ፀሀፍት መኖራቸው ነበሩ።

